

- Påtalemakten er påført tillitssvikt

Ap 24/-92

Riksadvokatembetet har ved å gi etter for press, skadet landets styringssystem. Påtalemakten er påført tillitssvikt.

ALEXANDER ØYSTÅ

Det mener professor dr. juris. Ståle Eskeland er noe av fasiten etter den dramatiske Berge Furre-saken. Eskeland sier at alle som vil se det, forstår at fungerende riksadvokat Tor-Aksel Busch ble utsatt for press under møtet med justisminister Anne Holt og departementsråd Rakel Surlien 15. desember i fjor.

- Ut fra det som er kommet frem om denne saken, mener jeg at det er Lasse Qvigstad som kommer best ut. Busch har jo selv understreket at han ikke kjenner til om grunnlaget for etter-

KRITISK: Professor Ståle Eskeland mener Lasse Qvigstad står sterkest.

forskningen av Berge Furre var til stede. Hvorfor var han da så oppsatt på å få stanset den? Busch burde selvsagt ha støttet førstestatsadvokaten fullt ut, det var jo Qvigstad som kjente saken og som ut fra den kunnskapen mente at det var grunnlag for etterforskning, sier Eskeland. Han understreker at han ikke vet noe om et eventuelt etterforskningsgrunnlag, men at det er saken uvedkommende.

- Saken er at Busch etter et helt ekstraordinært møte klokken 10.00 en søndag formiddag refererte det som hadde skjedd på møtet på en slik måte at førstestats-

advokaten følte seg presset til å innstille en etterforskning som bare han kjente grunnlaget til. Det er vel for alle helt åpenbart hva regjeringen var ute etter i et slikt ekstraordinært møte med fungerende riksadvokat. Problemet nå er at Riksadvokaten har bidratt til å skade et styringssystem som har vært virksom siden straffeprosessloven ble vedtatt i 1887. Reglene er jo ikke laget for hverdagslige situasjoner, det er nettopp under ekstraordinære omstendigheter de skal sikre påtalemaktens uavhengighet. Det er rimelig at riksadvokaten nå tar stilling til om det virkelig er grunnlag for etterforskning av Berge Furre, men jeg tviler på om man nå kan gjenopprette tapt tillit. Jeg tror at denne hendelsen kommer til å gå inn i historien som et beklagelig eksempel på at påtalemakten har latt seg styre, mener Eskeland.

Lies forklaring offentliggjort

Haakon Lie sier at Knut Løfsnes etter krigen ble leder for NKPs hemmelige etterrettings- og sikkerhetsapparat.

GUNNAR MAGNUS OLE NYGAARD

Lies forklaring for Lund-kommisjonen ble i går offentliggjort. Han sier der at det var en viktig jobb å holde kommunistene utenfor sentrale verv i fagbevegelsen. Men han avviser at Arbeiderpartiet hadde noe kartotek over kommunister. - Det var våre egne vi registrerte, sier Lie. Han benekter også ethvert kjennskap til avlyttingen i Folkets Hus i Oslo og avviser ethvert kjennskap til samarbeide mellom Arbeiderpartiet og de hemmelige tjenester.

Han sier også at det var all

grunn til å overvåke tidligere formann i Sosialistisk Folkeparti, Knut Løfsnes. Lie refererer til at NKP-mannen Peder Furubotn besøkte ham på partikontoret i 1964 og fortalte at Løfsnes kom til ham etter frigjøringen og tilbød seg å lede NKPs hemmelige etterrettings- og sikkerhetsapparat. Furubotn godtok tilbudet, og Løfsnes ble tatt opp som hemmelig medlem av Norges Kommunistiske Parti og fikk straks utbetalt seks måneders lønn.

«Skammens mur»

Lie sier om folk som forsvarte diktaturene i øst: «I 1962 satt Løfsnes som formann og Berge Furre som sekretær i SF. Den siste hadde alt i 1960 utmerket seg ved å skrive to store artikler om tvangskollektiviseringen av det tyske jordbruket. Han hadde heller ingen vansker med å forsvare den

I SPANIA: Haakon Lie møter ikke i åpen høring.

russiske innmarsjen i Ungarn og «Skammens mur». «Det var flere som villig forsvarte diktaturene og alt deres vesen. Les Fritz Nilsens svære artikler om Nord-Korea og Kim Il Sung som forbilder for utviklingslandene.» «Les Resis hyldest til Sovjet-styret ved 50-årsjubileet i 1967. Kan desinformasjonen drives lenger?» Haakon Lie sier også at de så på Arne Kokkvoil med større mistenksomhet enn Arne Treholt.

Helsenter

Lie avslår å møte i åpen høring om Lund-kommisjonens rapport. I et brev til Stortingets kontrollkomité henviser Haakon Lie til at han nå befinner seg på et helsesenter i Spania som rekonvalesent, og at han først regner med å være tilbake i Oslo ved påsketider.